

دائرة مخصوصه

درسمادنده باب عالی جوارارنده

مجل اداره :

مشرط القلم

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اورانور

درج ايده بين آثار اعاده اولناز

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياست و باطخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه و بحث ايد و هفته در نشر انور.

آبونه بدلى

سنه لكى التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۰	۳۰۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسمادنده نسخه سى ۵۰ پاره در

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلير

دردنجى جلد

۱۱ ربيع الاخر ۳۲۸ پنجشنبه ۸ نيسان ۳۲۶

عدد : ۸۵

کفره قدر واریر . سن شونی یا باؤزسک ، سن نماز قیلمازسک ... دیه جک اولورسه ک مثلاً اوچ وقتی قیلارسه اووقت هیچده قیلماز . انسان بویله در . بونلر تجربه ایدیلش شیلردر . نصیحتی اویله یا پملی که او آدم ایچندن کندنی کندینسی مؤاخذه ایتملی .

ایشته پیغمبرک مسلیکی بو ایدی . نصیحتلری بو یوله ایدی . یوقسه تحقیر قالدیشیلرسه او دهافنا اولور .

نه حاجت ! قرآن میدانده در . (ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن) دیور ، که سن بونلری حکمتله ، موعظه حسنه الله ، مباحثه مستحسنه ایله طوغری یوله دعوت ایدرک غلظت ، شدت کوسترمه . (وان کنت فظاً غلیظ القلب لانفضوا من حولک ...) اکر سنک قلبک غلیظ اولسه بیدی اطرافکدن طافیلیر کیدرلردی . یعنی علما قطعاً غلیظ اولماولی . چونکه علما ورثة انبیادر .

ایشته بویله هر صنف کندنی حصه سنه دوشن وظیفه بی ایفا ایدرسه او ملکت ترقی ایده جکی شبهه سزدر .

ان شاء الله بوندن صوکر ا بویله یا پم . چونکه آرتق بر مانع قالمشدر . بزم ایچون لازم اولان ، لایق اولان بودر : ال برلکیله چالیشمی ، دینگری ، موجودیتگری اعلا ایتک ... [آلفیشلر]

آمریقاده اسلام

— ۲ —

دور سابقده یک جوق اسلاملردن بحث ایدیلدی . ژاپونیا دیله دهشتله اسلامیت ایلریله یور دینلیدی . بونلرک نو کون نه قدر بوش سوزلر اولدینی آکلاشیلیور . آمریقاده اسلامیت ایلریله یور ، دورلودورلو اسمده اسلام جمعیتلری تشکیل ایتدی ... شایعه لریده اطرافه یاییلمشدی . اسلاملر ، آمریکا کی ترقینک بوتون شععه لرینه مظهر بر مملکتده اسلامیتک توسع وترقیسنی آلفیشلایورلردی . بو ، آلفیشلانه جق ، افتخار ایدیلر جک بر مسئله ایدی . فقط حقیقت اولماسی ده تأسف ایدیلر جک بر مسئله دکلیدر ؟

اسکی غزته لر « محمد علیکساندر روسیل وه » اسمنده بر مسلماندن بحث ایتمشلردی . احتمال خاطرله کلیر . محمد علیکساندر روسیل وه ب سیاحه مسلمان بکزر ساکن بر آدمدر . فقط عبدالحمید مسلمانان دیر . عبدالحمید کیم بیلیر هانکی فکرینک اسیری اوله رق « آمریقاده اسلامیت » سوزینک دورانی ایسته مش و او انشاده میستر علیکساندر روسیل وه ب تصادفی اوله رق عبدالحمید مراجعت ایتش ؛ عبدالحمید روسیل وه به معاش و پاره ویرمش ، وعد ایتش ؛ اورته به بر آمریکا اسلامیتی سوزیدر چیقمش ... ایشته آمریقاده کی اسلامیت شایعه سی بوندن عبارتدر . حقیقت حالده بو کون آمریقاده هیچ بر تام مسلمان آمریقالی یوقدر . یالکیز کچن دفعه ده یازدمدی ، اسلامیت ایله پروتستانان آره سنده بولنان بهائیلک واردر که اونلرده کندیلرینه « بنده محمدانم » دیرلر و اسلامله حرمت ایدرلر .

« مسلم وورلد » اسمنده نیورقده بر جمعیتک وجودی یوقدر ، بو کی شایعه لرده عبدالحمید دورینک بی اساس طائلی حوادلریدر . مع مافیه آمریکا اخلاقی بیانلر ، و کچن مکتوبمه یازدیغم خصوصاتی نظر دفته آلانلر آمریقاده اسلامیتک یک قولای قبول ایدیلر جکینی

یقدی ، بو دیوی ، بو استبداد دیوینی یره چاریدی ، محو ایتدی . اسلامیتی حال اصلینه ارجاع ایتدی . عدالت ، مساوات تأسیس ایتدی . شیمدی بتون بتون موانع زائل اولمشدر .

یالکیز بر شی وار ، اوده سبی و غیرتدر . اکر بوندن صوکراده چالیشوب تعالی ایدرک علویت اسلامی بی بتون عالم کوستره مرسه ک دنیوی ، اخروی مسئول ...

— نه یوله چالیشم ؟ —

چالیشمک بر جوق یولاری وار . خلاصه سی مادی و معنوی ترقی در . مادی چالیشوب علوم و صنایعی ایلریتملی . ترقینک ایشته توقف ایتدی کی شی بودر . بونکله ترقی حاصل اولور . برملکت علمی ، صنعتی اولمازسه اوملت ترقی ایتمز .

ایشته بو ترقی مادی بر ترقی در . فقط طبیعی بز بونی یا پمیه جغز . چونکه انسانلر هپ صنعتکار اوله ماز . تقسیم اعمال قاعده سی وار . هر کس طبیعتنه ، استعدادینه کوره برایش یا پمیه جق . تجارت وار ، زراعت وار ، ده ها سائر ایشلر وار . بونلر هپ تقسیم اولونه جق . مثلاً کویلیلر زراعتله اشتغال ایده جک . فقط اونلره امر زراعتی اوکرده جک مکتبلر وار . اورادن چیقانلر اونلره تعلیم ایدر . اونلرک وظیفه سی اودر .

فقط بز علما نه یا پمیه جغز ؟ بزم وظیفه من نه در ؟ بزمده وظیفه من ایشته دیانتی محافظه ، خلقک اخلاقی تهذیب چالیشمی ، یعنی تعلیم اخلاق ، تعلیم احکام ایتک .

اخلاق اولمازسه بر ملت ترقی ایده من . ایته بیله آرزمانده محو اولور . اخلاقمز ترقی تملسز بنایه بکزر . اخلاق محافظه ایده جکده علمادر ، یعنی بز . خلقک دیانتی اوکرده جک ، یعنی نه کبی اخلاق ایله متخلق اولق لازم کله جکینی بز اوکرده جکیز . ایشته بز بونی یا پمیه جغز .

اگرهم اخلاق ، هم صنایع ترقی ایدرسه اوملتک ترقی ایده جکی شبهه سزدر . لکن یالکیز اخلاق اولورده علم ، صنعت ، تجارت هیچ اولمازسه ؛ بو حالده ده ینه ترقی اولماز . هیمز صوفی اولدق ، تسبیحلری آلدق ، کناره چکلدک ... اولورمی بو ؟ کیم ایشلیه جک ، کیم آلات وادوات ، کیم طوب توفک یا پمیه جق ؟ ملتی محافظه ایده جک ، اردو ، دونانما یوق . مثلاً اوتوز میلیون خوجه وار . نه یا پمیه جغز ؟ طبیعی هیچ برشی یا پمیه ماز . دیمک یالکیز بو جهت کافی دکل . یالکیز معنویاتله دینی محافظه قابل دکل . چونکه معاذ الله دشمنلر کله جکلر ، استیلا ایده جکلر . ایکنجی بطنده اسلاملر محو اولوب کیده جک ...

اونک ایچون اولو اخلاق اولمی ، صوکراده قوه مادیه بولونمی . ایکیسی برابر کیدرسه ، ژاپونلر کی اولورسه اووقت آرز زمان ایچنده اورویایی تیره دیرز . ژاپونلرک ترقی ایتسک سبی ، اونلر مادیات ایله معنویات نظر اعتباره آلمشلر ، اونک ایچون ایلریله مشلر ؛ اکر بویله اولمازسه ترقی ممکن دکلد .

بو کون اوروپاده بعض یلرل وار که یالکیز بری وار . انکلزده ایکیسی ده وار : اخلاق ده وار ، مادیات ده وار . فقط فرانسه ده اخلاق بوزولش . بویله کیدرسه یاریم عصر صوکر ا اخلاق نامنه برشی قالماز . بلکه بز کورمه یز . فقط کنجیلر من کوره جک . بو اخلاقمزاق یاریم عصر صوکر ا فرانسه بی بتره جک . قورتولوش یوقدر . اوله ماز . تاریخ بو حقیقتی کوه ترمشدر . هر هانکی ملت اخلاقی بوزولش سه اوملت محو اولمشدر . مابه الفیام اخلاقد . ایشته بو وظیفه بی ده بز علما ایفا ایده جکیز . بز نمونه امتثال اوله جغز . بویالکیز قولاً اولماز ؛ هم قولاً همده فعلاً تعلیم ایده جکیز . بزم وظیفه من بودر . خود بینلکی قالدیرمی . مثلاً حسن اخلاقدن بریسی متواضع اولق در ، کندینی محو ایتک ، یعنی کندینسی هر کسدن اشاغی کورمک در . انانیت دعواسندن واز کچمی . اوته کنی تعیب ، بریکینی تحقیر ایتک ... کندینسنده وارلق حس ایتهدن ایلری کلیر . دیمک که کندینسنده بر علویت ، بر بیوکلک حس ایدیر ؛ بناء علیه باشقه سی بیلیمور ... ایشته بو ، اخلاق سیئه نک برنجیسی در . بر کره بوندن واز کچمی .

خود بینلکله ایش اولماز . مثلاً باقدک که بر آدم حد ذاتنده فاسقد ، فاجر در ؛ او آدمی ذم و تقبیح ایتهملی . چونکه هر کسک عزت نفسی وار ؛ حد تنبیر ؛ کندینسنده اوچ سوء اخلاق وارسه آلتی اولور . حتی معاذ الله ده قیزارسه

تأدیه ایدیلر . هر حالده آمریقادہ کی جامع شریف ایچون بوتون اسلامچالیشہ جقدر... امام افندی پروویدانس، ووستر شہرلرینہ کیتدی اورادہ کی اسلاملرلہ کوروشہ جک، صوکرہ مسلمان بولسان دیکر شہرلری کزہ جکدر»

انور بکک ویردیکی شوو معلومات بزم ایچون مہمدر . آمریقادہ چینایلرہ، آفریقایلرہ قدر هر کسک، هر ملتک معبدی وارده اسلاملرک بولنامسی تأسف ایدیلہ جک بر حال دگی؟ متحدہ آمریقانک پروویدانس، وورسہ ستر قصبہ لرندہ الکچوق اسلام واردر. نیورقہ ایسہ مترافقدر . هر حالده انشا ایدیلہ جک جامع شریفک نیورقہ بولنسی اقتضا ایدر . چونکہ نیورقہ هم شمالی آمریقانک الک بیوک شہری وهم اسلاملرک الکچوق اوغرانی اولان مہم بر اسکله در .

امام افندی یہ وجامع شریفہ ٹاند سوزلریمی ا کمال ایتمہ دن شونی دہ عرض ایدہ یم کہ : امام افندی و نیورقہ اسلاملری شیمدیالک نیورقہ موقت برجامع یامق ایستہ یورلر، بیوک براوطہ کیرالہ جق و درونی جامع کبی تقریش اولونہ جق ... مسلمانلر جمعہ و تعطیل کونلری اورایہ طوبلانہ رق عبادت ایدہ جکلردر . آمریقا غزتہ لری بیوک یازیلرہ ترکیا آمریقایہ میسیونر کوندریور، دیہ یازیورلر . حتی بعض آمریقا غزتہ لری امام افندیکنک رسملری غزتہ لری نہ کچیر مشلر . « ترکیا آمریقایہ میسیونر کوندریور » کلہ لری نہ استحقاق کسب ایتمک ایچون انشااہ ایلریدہ پک چوق علما من ارشاد مقصدیلہ بوتخف مملکتی زیارت ایدلر .

آمریقادہ کی عثمانیلرک، اسلاملرک اکثریسی عملہ در. فقط ظن ایدہ یم سین کہ آمریقا عملہ لکی بزده کی قدر خوردر؛ خایر، عملہ صنفی آمریقادہ حائز اعتبار و حیثیت در. آمریقادہ عملہ کوندلکی موقعہ کورہ تبدل ایدر؛ نیورقہ، رود آیالاند، ماسا کوزتہ، داها دیکر شرق طرفدہ کی حکومت داخلندہ بولان فابریقہ لک عملہ سی غرب حکومتلری اہالیسنہ نسبتہ آز یومیہ آلیرلر. چونکہ بوجہ تاوروبان کلکدہ اولان مہاجرلر چوغلمشدر. غربہ نسبتہ شرقدہ کی نفوس اوچ مثلی در. عملہ شرقدہ چوق اولدیندن یومیہ لری طبیعی عرض و طلب قاعدہ سنہ توفیقاً متناقصدر. غربدہ تشکل ایتمش بعض قوہ پانیہ لری، نیورقہ دن وسائر جہاتدن کافہ مصارفی کنندیلرینہ عائد اولمق اوزرہ فضلہ یومیہ لری عملہ آرارلر، غربہ یوللارلر .

صنعت صاحبی اولان ماکنیست، الکتریقی، مہندس کبی عملہ لک یومیہ لری شرقدہ ۳ دولاردن ۶۰۵.۴ دولارہ قدر در. صنعت صاحبی اولما یوبدہ اورتہ ایش یاپان عملہ لری یومیہ بردولار، بردولار ۳۰ سہنت و برحق دولار وایکی دولار آلفقدہ درلر. بوندن اون سنہ اول یومیہ لری پک یوکسک ایدی؛ چونکہ اووقت عرض و طلب قاعدہ سی بویلہ ایجاب ایتدیریوردی .

مسلمان عملہ لری پروویدانس دہ میر، باصمہ، لاستیک فابریقہ لرندہ،

تقدیر ایدرلر . بو خصوصہ علمای کرامک نظر دقتی جلب ایدرم. حکومت سایہ بر قاچ آی اول آمریقا سفارتنہ مقتدر بر امام کوندر مشدر . حکومت مشروطہ مزک شو تشبہی نہ قدر آلفیشلانہ جائزدر . امام افندیکنک سہی وغیرتی وعمومی یرلردہ نطقلری، ارشاداتی دیکر علمای اسلامیک موسی الیہ معاونتی سایہ سندہ آمریقادہ آمریقایلر آردہ سندہ نور اسلامیت پارلایہ بیلہ جکدر . آمریقایلرک مملکت مزہ بیکلر جہ پروتستان میسیونر کوندر دیکنہ بدل بز آنک نصفنک، نصفنک نصفی، بر جزہ قیانی کوندرہ جک اولسہ ق آنلرہ پک چوق موفق اولہ جقمز طبیعی در. امام افندیکنک آمریقایہ کیتہ سندن دولای متاثر اولانلردہ وار؛ باخصوص بعض آمریقادہ منتشر عربجہ سوریہ لی خرسیتیان غزتہ لری حکومت (امامہ ۵۰ لیرا) معاش ویریور، آمریقادہ اسلام یوق، بو پارہ دیہ یازق دیہ باغیر ییورلر . بو بایرہ لک وقوعی طبیعی در . ۱۰۰ میایون اہالیسی اولان بر مملکتندہ ۱۰،۰۰۰ عثمانی اسلام بولنورسہ اورایہ امام کوندر مک نہ دن ایجاب ایتمز ایتمش . آمریقادہ کی عثمانیلر آردہ سندہ مجاہدہ ملیہ سیلہ طانیلان اسکدارلی انور بکدن امام افندی یہ دائر آلدیغ مکتوبی عیناً زیرہ یازیورم :

« واشینگتون سفارتنہ تعیین ایدیان امام افندی ایلہ کوروشدم . محمد علی افندی اسمنده بر ذات . سوریہ لیلرک محلہ سی اولان واشینگتون ستریت دہ بر اوطوتمش، اوطوریور . بیچارہ دوراستبدادہ مظلوملرندن ایتمش، سنہ لرجہ استانبولہ حبس یاتمیش . محمد علی افندی ہندستاندہ، چیندہ، ژاپونیادہ اون بش سنہ اوطورمش اولدیغنی سویایور راو مملکتلرک لسانتی دہ آرزوق بیایور . ہلہ انکلیز جہ یہ تمامیلہ واقف . ہندستاندہ کی پرانسلردن پک چوغنی طانیلر و آنلردن دوسہ سترلری دہ وارمش، انقلابدن صوکرہ استانبولہ کلن ہند و چین مسلمانلری عبدالحمیدک حضورینہ چیقدقلری زمان ترجمان صفیہ اورادہ بولنمش ... امام افندی مسلمانلر جہ غایت محترمدر؛ یالکیز عثمانی مسلمانلریکنک امامی دکل، ہندلی، فاپینلی، چینلی وسائر مملکتلی آمریقادہ مقیم اسلاملرک امامی در . بورادہ روملرک، ارمینیلرک کلیسالی، موسویلرلر حاورالری اولسوندہ بز مسلمانلرک نہ دن بر جامی بولنسون .

امام افندی و بوتون اسلاملر بورادہ بر جامع شریف انشاسی ایچون چالیشہ جغز، تشبہ ایدہ جکز . نیورقہ کبی عرصہ فیثاتی غالی اولان بر یردہ، شان عثمانی و اسلامی یہ موافق بر جامع شریف انشا ایتمک ایچون چوق پارہ یہ احتیاج واردر. طبیعی حکومت شمدی پارہ ویرہ مز .

واشینگٹون دہ کی سفارتنہ و امام افندیکنک مراجعتی اوزرینہ آمریقا حکومتنک لازمکلن عرصہ یی بادہوا ویرہ جکنہ شبہ یوقدر. صوکرہ اون، اون بش بیک دولار قدر طوبلی پارہ مز اولسہ - کہ بونی اعانہ ایلہ طوبلانہ چالیشہ جغز - آمریقادہ اعتباردہ، بورجہ او، کلیسا، عبادتخانہ یاپان قومانیہ لری مراجعت ایدیلر، ایستہ نیلان طرز و پولاندہ یاپدیریلہ رق، متباقی بورج ہر سنہ تعیین ایدیان مقدار اوزردہ قومانیہ یہ

عمله‌لر داها ای ایش بولایلیرلر ، داها چوق معاش آله بیلیرلر . آمریکا کی فنک ترقیاتی سایه‌سنده مدینتک اوج بالاسنه چیقمش بر مملکتده اقامت ایتدکلی حالده بعضی همشیریلر مژک « لسان بنم ایشمه یاراماز » دیمسی تأسف ایدیه‌جک حالدرلر .

توتون فابریقه‌لرنده چالیشان توتونچیلک یان اسلام همشیریلر مزدن همان هاپسی انکیلرجه بیلیرلر . مع مافیة عمومیتله لسان اوکره نیمورلر دیمک جائز اوله‌ماز . اوتوموبیل شو فورلکی ، صاتیجیلیق یان اسلاملرده واردر .

کدر ایدیه‌جک برشی وار ایسه اسلاملر برلرلندن غایت اوزاق یاشیورلر ؛ اتحادلری ، جمعیتلری ، تعاون شرکتلری غایت آذر . امید ایدرم که نوپورقده کی منور اسلاملر و امام افندی سایه‌سنده برعمومی اسلام تعاون جمعیتی تشکل ایدیه‌بیلرجه کدر .

ارباب فکر واجتهاد مژک بویکی دنیا ویکی دنیاده کی اسلاملر ایله اوغراشه‌لری کورمک ، پک بیوک بختیارلقدر . بزم ویردیکمز ووبره جکمز اوافق معلومات ایله دینداشلر مزه ، عقلامزه تعقیب ایدیه‌بیلرجه کدر ، بر فکر ، بر آیز ابراز ایدیه‌بیلر ایسه کد قلمباً مستریح یاشارز .

آلاصونیه ، ۱ نیسان ۳۲۶

ادهم نژاد

بلغارستان مفتیلکری

مفتی دینچه، ذهنه کله‌نک تضمن ایتدیکی « فتوی ویریجی » معناسی تبادر ایدیور واساساً اسلاملر بوکله‌بی کندی معناسنده قوالاندقلری ایچون بلغارستان مفتیلریده عینی وظیفه ایله موظف اولدقلری آکلاشلماسون .

فی الواقع بوندن یکریمی سنه مقدم بورالرده ده بلاد عثمانیه‌ده اولدیفی کی مفتی بشقه نائب بشقه ایدی صوکره حکومت مفتی عنوانی تحتنده یالکیز مفتیلری برافشدر .

بلغارستان مفتیلری ؛ حکومت محلیه‌نک کنیدیلرینه نکاح ، طلاق ، وصیت ، وراثت ، وصایت دن عبارت اولان بش ماده اوزرینه ویردیکی حق صلاحیت دائره‌سنده اجرای حکم وقضا ایدن حاکم وقاضیلردر . فتوا ویرمک امور اوقافه نظارت ایتکده وظیفه‌لری داخلنده در . بونی ایضاح ایتمکدن مقصدم بزم مفتیلر مز یالکیز فتوی ویرمکه مأمور ومکلف دکلدردر حکومتجه موقع اجرایه قونور اعلام ویره‌بیلیرلر . معلومدرکه یالکیز فتوی ویرمکه ؛ اصول وشرائطی داخلنده اجرای محاکمه دن صوکره اعلام ویرمک بردکدر . بونک ایچون حکومت سنیه حاکمه آریجه بر نواب مکتبی تأسیس ایتش وانلره بعضی فنلر اوکره توب مفتیلردن فضله معلومات ایدنیرمکه مکلف قیلمشدر . دیمکه مفتیلر مژک ذوالجناحین اولسی لازم کلیدور . فضله اوله‌رق بلغارستان مفتیلر ندرده رئیس روحانلیک (رئیس اسلام) صفی واردرکه بو ، شخصک اهمیتنه ، مفتیک درایت وکیاسته کوره منافع اسلام نقطه نظرندن جائز اهمیتدر . مثلاً ذکی و فطین برمفتی

بیودی ده طباقخانه‌لرده ، لوولده دمیر فابریقه‌لرنده ، وورسیسترده تل ، دمیر ، تحته فابریقه‌لرنده ، یوللرده ، تونلارده چالیشیرلر . ایچلرنده اوسته باشی اولانلر بیله واردر . مسلمان عمله‌لر افندیلرینه صادق اولدیفندن فابریقه‌طورلر کنیدیلرینی سوه‌رلر . بر فابریقه‌ده سنه‌لرجه چالیشان ، واقربای و تعلقاتی اوراده چالیشدیران مسلمان عمله‌لر واردر . آمریقایه کلن اسلاملر هییچ صاتیجیانه هوس ایتزلر . هوس ایدنلر محدوددر . حالبوکه صاتیجیقله اپی پاره قازانیلر .

حربوطلی عمله پک چوقدر . فقط بونلر بررینه قیصقسانیرلر ، ارقداشنک ، همشیریسک کنیدیسندن چوق قازاندیفنی ایسته‌مز . لسان اوکرنملر . حالبوکه طربزونلی ، ارضروملی ، کیفیلی ، ماکدونیلی ، اطلی ، سوریه‌لی مسلمانلر بویله دکلدردلر . اپی کچینیرلر ، یکدیکرینه اسلامیتک امر ایتدیکی کی معاونت ایدرلر . مسلمان عمله‌لری ، آمریقا عمله اتحادلری جمعیتلرینه هییچ داخل اولمازلر . غره‌ولره اشتراک ایتزلر . عمله غره‌ولرنده بیوک مضاربهر اولور . فابریقه‌بی محاصره‌لر ایدرلر ، خارجدن باشقه عمله‌نک کیرمسنی منع ایدرلر . عمله ایله پولیسلر بیننده غوغالاولور ، ووریان واوله‌ن‌ده بولنور . اسلام عمله‌لری بویله کورولنیلره پک کیرشمزلر .

شیقاغوده وسائر طرفلرده بوسنلی اسلاملرده واردر . بونلرده غایت مقدمانه وناموسکارانه چالیشیرلر . هانکی اسلامه ، اولورسه اولسون معاونت ایدرلر . دورسابقده استانبوللی برقاج ذته اپی معاونت ایتشلردی . هله بردانه‌سنی آیلرجه یانلرنده مسافرایتشلردی . عثمانلی عمله‌سی نامی آلتنده طوپلانان دیگر ، ارمنیلر ، روملر ، موسویلرده متعدد فابریقه‌لرده چالیشیرلر . ارمنی وطنداشلر آره‌سنده اوافاقدن تجارتیه باش‌الایه‌رق قزانانلری ، دکان ، تجارتخانه صاحبی اولانلری چوقدر . چونکه بونلر پک اسکیدن کلشیرلر ، چالیشورلر . ارمنی دکان ومغازه‌لرنده هییچ اسلام عمله وصاتیجی استخدام ایتزلر . روملرده کذا فابریقه‌لرده چالیشیرلر . سوقاق ، سوقاق کزدرک آل آرابه‌لریله یش صاتان عثمانلی روملردن بیوک دکان آچانلرده واردر . بونلر اکثریا شکرچی ، طوندیرمدجی دکانلری آچارلر .

موسوی وطنداشلریمز ایسه کزیمیجی صاتیجیقله تأمین معیشت ایدرلر ، بونلردن قزانانلر چوقدر . آمریقاده کی عثمانیلر ایچریسنده اک جدی چالیشان سوریه‌لی وطنداشلر مزدر . واشینگتون سوقاخی کاملاً سوریه‌لی‌در . بونلرده یکدیکرینه معاونت ایدرلر ، جمعیتلری واردر . باشلوجه اشتغاللری صاتیجیلیق در .

آمریقاده کی عثمانلی عمله‌لر یکدیکریه بعضی خصوصده قرده‌ش کی کچینیرلر ، بعضی خصوصده ملیتی اورته‌یه سورهرلر ؛ اسلام عمله‌لره قارشلی فضله برودت کوستره‌مزلر ...

برچوق ارمنی ، روم عمله‌سی آمریقاده سنه‌لرجه اقامت ایتدیکی حالده انکیلرجه اوکرمدکاری کی اسلام ایستجیلرده ده انکیلرجه اوکرمنیلر واردر . بوبک بیوک برقصورددر . اوکرمنیلر برلسان انسانه هرزمان فائده تأمین ایده‌جکندن صرف نظر انکیلرجه اپی بیلن